

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО - ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»
(назва дисципліни)

**ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ D Бізнес, адміністрування та право

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ D2 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ фаховий молодший бакалавр

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Наталія МОТОРНА, викладач обліково-фінансових дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні циклової комісії
обліково-фінансових дисциплін
Відокремленого структурного підрозділу
«Лубенський фінансово - економічний
фаховий коледж Полтавського державного
аграрного університету»

Голова циклової комісії Наталія СЛІПЦОВА
Протокол № 2 від « 01 » 09 2025 року

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є нормативним документом, що визначає зміст навчальної дисципліни, компетентності та результати навчання, які вона формує.

Навчальна програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» спрямована на ознайомлення здобувачів освіти із методичними та методологічними питаннями професійної підготовки з урахуванням досвіду вітчизняних та іноземних компаній, підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних в умовах ринкової економіки широко використовувати свої знання на підприємствах різних форм власності.

Навчальну програму з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» укладено на основі ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» розробленої на основі стандарту фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 р. №700 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 02.04.2024 р. №434 «Про внесення змін до стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування»

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальності	D2 Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодших бакалавр
Обов'язкова/вибіркова	обов'язковий компонент (ОК), що формує спеціальні компетентності
Кількість тем	8
Загальна кількість годин	90
Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин:	
Лекції	20
Практичні заняття	10
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	залік

II. МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ компетентності та заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» - підготовка здобувачів освіти до професійного самовизначення, розвитку ініціативності та їхнього творчого потенціалу, формування ключових професійних компетентностей..

Завдання дисципліни «Вступ до спеціальності» - сформувати у майбутніх фахівців цілісне уявлення про систему фінансових відносин та побудову фінансової системи держави, визначити основні сфери майбутньої діяльності; ознайомити студентів з теоретичними основами вивчення фінансів, які будуть розширені при подальшому вивченні фінансових дисциплін.

Предметом навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є грошові відносини, які виникають в процесі розподілу і перерозподілу вартості валового суспільного продукту і частини національного багатства в зв'язку з формуванням грошових накопичень у суб'єктів господарювання і держави і використання їх для фінансування потреб господарників та всього суспільства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти **повинні:**

- **знати:**

- соціальну значущість майбутньої професії фінансиста;
- теоретичні основи функціонування фінансів;
- теоретичні основи фінансової та облікової політики;
- соціально-економічну сутність, функції і роль фінансів;
- генезис категорії фінансів, еволюційний розвиток фінансів;
- становлення і розвиток обліково - фінансової науки;
- сутність фінансів суб'єктів господарювання;
- сутність фінансів держави;
- складові податкової системи;
- теоретичні основи побудови податкової політики;
- економічний зміст і принципи будови бюджетної системи;
- принципи та види страхування;
- функції та структуру фінансового ринку;
- механізм функціонування фінансового ринку;
- економічну сутність міжнародних фінансів і міжнародних фінансових відносин;
- тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів та фінансів суб'єктів господарювання.
- основні вимоги до підготовки фахівців зі спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок;

- **уміти:**

- використовувати підручники та законодавчі акти;
- використовувати понятійно-категоріальний апарат з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку;

- оцінювати сучасний фінансовий стан країни
- оцінювати стан державного та місцевого бюджетів;
- володіння креативним мисленням щодо фінансового та фондового ринку;
- аналізувати фактори, що впливають на стан бюджету держави;
- виявляти недоліки і переваги діючого фінансового механізму;
- опанувати зміни, які відбуваються у світовій фінансовій системі;
- об'єктивно оцінювати економічні процеси та фінансову політику держави;
- аналізувати фінансові відносини в суспільстві;
- застосовувати знання щодо вимог міжнародних освітніх стандартів для професійних фінансистів, банкірів, страхових агентів при професійній підготовці;
- застосовувати на практиці здобуті навички зі складання резюме;
- практично використовувати отримані знання з планування кар'єрного розвитку;
- виявляти недоліки і переваги діючого фінансового механізму.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» пов'язана із обов'язковими освітніми компонентами, що формують спеціальні компетентності. Знання, здобуті при вивченні дисципліни «Вступ до спеціальності» впливають на якість підготовки з дисциплін: «Фінанси», «Гроші та кредит» «Страхові послуги», «Податкова система».

Програмою навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачено проведення лекцій та практичних занять із тем курсу та складання заліку.

Перелік і сутність сформованих компетентностей і результатів навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результат
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.</p>
Спеціальні компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.</p> <p>СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.</p> <p>СК 5. Здатність застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку.</p> <p>СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності фінансових установ</p>
Результати навчання (РН)	<p>РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>РН 2. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.</p>

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 4. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

III. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назва теми	Обсяг годин			Разом
		Лекції	Практичні	Самостійне вивчення	
1	Нормативне забезпечення та організація економічної освіти. Професійна позиція та етика майбутнього фахівця.	2		6	8
2	Цифрова економіка	2		8	10
3	Організаційно-правові основи підприємництва	2		8	10
4	Фінансово-кредитне забезпечення підприємництва.	2		8	10
5	Бухгалтерський облік у підприємстві.	4	4	8	16
6	Соціально-психологічні основи підприємництва.	2	2	6	10
7	Техніко-організаційні основи підприємництва. Діловодство.	4	4	8	16
8	Основи інноваційної діяльності з технологій.	2		8	10
Всього		20	10	60	90

3.2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Нормативне забезпечення та організація економічної освіти. Професійна позиція та етика майбутнього фахівця.

Закон України «Про фахову передвищу освіту». Нормативне забезпечення освітньої діяльності в коледжі. Основні завдання курсу «Вступ до спеціальності». Сучасні вимоги до майбутнього фахівця.

Тема 2. Цифрова економіка

Цифрова трансформація в економіці. Штучний інтелект та машинне навчання в економіці. Смарт-аналітика та кібербезпека бізнесу. Інформаційні системи і технології, що використовуються в професійній діяльності.

Тема 3. Організаційно-правові основи підприємництва

Поняття підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності.

Загальні вимоги до підприємницької діяльності. Законодавство України про підприємницьку діяльність. Вибір форми підприємницької діяльності. Види підприємств. Форми власності: державна, колективна, приватна.

Суб'єкти підприємницької діяльності. Установча документація. Порядок реєстрації підприємницької діяльності.

Тема 4. Фінансово-кредитне забезпечення підприємництва.

Кредит як ланка фінансової системи. Поняття кредитної системи, її складові. Порядок отримання і погашення банківського кредиту. Формування капіталу підприємства. Доходи, витрати та фінансові результати.

Тема 5. Бухгалтерський облік у підприємстві.

Бухгалтерський облік в Україні: сутність, мета, значення. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. План рахунків бухгалтерського обліку. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерії. Посадові інструкції бухгалтера.

Тема 6. Соціально-психологічні основи підприємництва.

Формування конкурентоспроможного фахівця. Стійкість професійної мотивації. Характеристика психологічного середовища в економіці.

Розкриття основних форм професійного (ділового) спілкування. Визначення стилів поведінки. Професійна етика фахівця.

Тема 7. Техніко-організаційні основи підприємництва. Діловодство.

Поняття діловодства. Поняття про документи. Види документів та їх класифікація. Бланки і форми документів. ОРД. Наказ. Документація з особового складу. Організація документообороту та листування.

Тема 8. Основи інноваційної діяльності з технологій.

Інноваційна діяльність як вид підприємництва. Законодавство про інноваційну діяльність та інтелектуальну власність. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні. Інноваційні та інвестиційні проекти.

Інноваційні підприємства та інноваційна інфраструктура

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Рекомендована література і джерела

1. Давидюк Т. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб.-Київ: Кондор, 2025.
2. Гнатишин Л., Прокопишин О. Організація обліку: навч. посіб.- Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2025.
3. Гура Н. О. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб.-Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2024.
4. Ситник Н.С., Дубик В.Я., Круглякова В.В. Вступ до фаху: навчальний посібник/ Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 256 с.
5. Правдюк Н.Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 648 с.
6. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка і фінанси підприємства: підручник.- Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2025.
7. Ситник Н. С., Дубик В. Я., Круглякова В. В.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Вступ до фаху: навчальний посібник / Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. – 256 с.
8. Косяк А. П. Бухгалтерський облік II : навч. посібник / А. П. Косяк, А. В. Зубенко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 326 с.
9. Осмятченко Л.М., Шевчук В.Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб.- Львів: «Видавництво «Магнолія 2006», 2025
10. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку : підручн. Друге видання. доповн. і переробл. Київ : Алерта, 2020. 192 с.
11. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, 2020. – 108 с.
12. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник / І. В. Гонтарева. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 392 с

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Електронна бібліотека URL: <http://www.studentbooks.com.ua/>
3. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Національний банк України URL: <http://www.bank.gov.ua/>